

افشار

نام آزمون: دینی یازدهم تکمیلی تشریحی

زمان برگزاری: ۱۲۰ دقیقه

مرکز مشاوره تحصیلی دکتر
علیرضا افشار

- ۱ از تدبیر در آیه‌ی شریفه‌ی: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»، چگونه مفهومی دریافت می‌گردد؟
- ۲ نیازهای برتر چگونه نیازهایی هستند؟
- ۳ چرا یکی از نیازهای برتر انسان "درک آینده‌ی خویش" است؟
- ۴ چرا یکی از نیازهای برتر انسان "کشف راه درست زندگی" است؟
- ۵ هدایت خداوند از مسیر کدام یک از ویژگی‌های انسان می‌گذرد؟ توضیح دهید.
- ۶ از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»، کدام مفهوم می‌گردد؟
- ۷ قرآن کریم کسی را که در زندگی برنامه‌اطمینان‌بخش را دیده و از انتخاب آن سرپیچی کرده است می‌نامند.
- ۸ خداوند، در قرآن کریم درباره تمام و کامل شدن حجت الهی با فرستادن انبیا فرموده است:
رَسُولًا مَّبْشَرِينَ وَمُنْذِرِينَ لئَلَّامًا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرِّسَالِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ((رسولانی بشارت دهنده و هشداردهنده (فرستادیم) تا برای مردم در مقابل خداوند بعد از آمدن رسولان بهانه و دستاویزی نباشد و خداوند شکست‌ناپذیر حکیم است.))
- طبق آیات قرآن کریم خداوند با راه را بسته است و را بر بندگان تمام کرده است.
- ۹ در آیات سوره عصر تدبیر کنید و با کمک دوستان خود به سوال زیر پاسخ دهید:
وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ
- طبق آیات سوره عصر چه کسانی دچار خسارت و زیان نمی‌شوند؟
- ۱۰ «چگونه زیستن» مربوط به از نیازهای بنیادین انسان است.
- ۱۱ آیا دستگاه تفکر انسان به تنهایی می‌تواند به سوال‌های بنیادین پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟
- ۱۲ آیه شریفه «و (خداوند) عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند» مرتبط با کدام جنبه از اعجاز محتوایی قرآن کریم است؟
- ۱۳ طبق آیه شریفه «و مَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُّ بِيَمِينِكَ إِذًا لِأَتَرَاتِبِ الْمُبْتَطِلُونَ» اگر قرآن کریم توسط شخصی درس خوانده و دانشمند آورده می‌شد چه مشکلی پیش می‌آمد؟
- ۱۴ آیه شریفه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» به کدام یک از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد؟
- ۱۵ اینکه آیات قرآن کریم دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند مفهوم مستفاد از کدام آیه شریفه است؟
- ۱۶ آیه شریفه «و السَّمَاءُ بُنِيَانًا بِأَيْدٍ وَأَنَا لَمُوسِعُونَ» به کدام یک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره دارد؟
- ۱۷ طبق آیات شریفه قرآن کریم، انتخاب دینی به جز دین اسلام در دنیا، چه سرانجامی در آخرت خواهد داشت؟
- ۱۸ کدام آیه شریفه خط بطلانی بر این فرضیه کشیده که پیامبران مانند فروشندگان کالا هستند که هر کدام برای خود مغازه‌ای باز کرده‌اند؟
- ۱۹ چرا مراسم غدیر هم زمان با بزرگ‌ترین اجتماع مسلمانان برگزار شد؟
- ۲۰ منظور از «الرَّجْسِ» در آیه تطهیر چیست؟
- ۲۱ آیه تطهیر را ترجمه کنید.
- ۲۲ چرا خداوند در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ» به پیامبر اکرم (ص) وعده می‌دهد که او را حفظ خواهد کرد؟
- ۲۳ آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ» را ترجمه کنید.
- ۲۴ طبق آیه شریفه ابلاغ «يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ» خداوند چه فرمانی به پیامبر می‌دهد؟
- ۲۵ ترجمه حدیث ثقلین را بنویسید.

- ۲۶) وعدهٔ عدم گمراهی ابدی در گرو چه امری بوده و در کدام حدیث بیان شده است؟
- ۲۷) در کدام آیهٔ شریفه ویژگی‌های ولیّ و سرپرست مسلمانان مشخص شده است؟
- ۲۸) آیهٔ ولایت را تکمیل کنید: اِنَّمَا وَلِیْکُمُ اللّٰهُ و
- ۲۹) طبق آیهٔ شریفه «يُرِيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» چه امری را گمراهی دور و دراز شیطان معرفی می‌کند؟
- ۳۰) طبق فرمایش امام خمینی، ما موظفیم آثار را از جامعهٔ مسلمانان از بین ببریم.

پاسخ نامه تشریحی

۱) خداوند ندای دعوت خود را که ندای "دعوت به زندگی" است، به وسیله پیامبرش به گوش مردم می‌رساند، و از ما می‌خواهد به این دعوت پاسخ مثبت دهیم و آن را بپذیریم. قرآن کریم دین را "زندگی بخش و مایه‌ی حیات معنوی انسان" معرفی می‌کند.

سخت

۲) نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود؛ زمانی که انسان، اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر می‌رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تر روبه‌رو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به انسان عطا کرده است و پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.

سخت

۳) انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روبه‌روست که: "آینده‌ی او چگونه است؟"؛ "آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟"؛ "اگر حیات، به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی ابدی را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نحوه‌ی زندگی او پس از مرگ چگونه است؟"؛ "زاد و توشه‌ی سفر به جهان دیگر چیست؟" و "خوشبختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟"

روزها فکر من این است و همه شب سختم
که چرا غافل از احوال دل خویشتم از کجا آمده‌ام آمدنم بهرچه بود
پاسخ به این سؤال‌ها فقط از عهده‌ی کسی برمی‌آید که کاملاً از جهان دیگر و زندگی پس از مرگ آگاه باشد و زاد و توشه آن را بشناسد و به دیگران اطلاع دهد.

سخت

۴) راه زندگی یا "چگونه زیستن" که ارتباط دقیقی با دنیای قبلی یعنی، شناخت هدف زندگی و درک آینده‌ی خویش دارد، دغدغه‌ی دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن رو دغدغه‌ای جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه‌ی راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد و بتواند از همه‌ی سرمایه‌هایی که خدا به او داده است به خوبی بهره‌مند شود و به آن هدف برتری که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

سخت

۵) هدایت خداوند از مسیر این دو ویژگی یعنی، توانایی تفکر و انجام کارها به کمک فکر و اندیشه و دیگری قدرت اختیار و انتخاب می‌گذرد، یعنی خداوند برنامه‌ی هدایت انسان را که در برگزیده‌ی پاسخ به سؤالات بنیادین بشر است، از طریق پیامبران می‌فرستد، تا انسان‌ها با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب می‌کند و در زندگی به کار بندند و به هدفی که خداوند در خلقت آنها قرار داده است، برسند.

سخت

۶) انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند، چون هر برنامه‌ی دیگری غیر از برنامه‌ی خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی دنیا را ترک گفته و به دیار آخرت خواهد شتافت و در آنجا زیان خود را مشاهده خواهد کرد. قرآن کریم چنین کسی را "ناسپاس" نامیده است.

سخت

۷) ناسپاس

سخت

۸) ارسال رسولان - عذر و بهانه‌جویی - حجت

سخت

۹) ترجمه: قسم به عصر و زمان، همانا انسان در زیانکاری است مگر کسانی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند و یکدیگر را به حقیقت و صبر توصیه و سفارش کردند.

سخت

کسانی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش کردند.

سخت

۱۰) کشف راه درست زندگی

سخت

۱۱) خبر. زیرا دستگاه تفکر و تعقل انسان محدودیت‌هایی دارد و نمی‌تواند به تنهایی به تمام ویژگی‌های روحی و جسمی انسان و نیز به تمام ابعاد وجود او آگاه باشد. پاسخ به این سؤالات اطلاعات کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در هستی و تمام ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی و زندگی پس از مرگ می‌طلبد و حال آنکه بسیاری از این موارد برای انسان معلوم نیست.

سخت

۱۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

سخت

۱۳) کجروان و باطل اندیشان این شک و شبهه را ایجاد می‌کردند که پیامبر (ص) آیات قرآن را از جانب خود گفته است.

سخت

۱۴) انسجام درونی در عین نزول تدریجی

سخت

۱۵) سوره نساء، آیه ۸۲

«أفلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً»

سخت

۱۶) ذکر نکات علمی بی سابقه

سخت

۱۷) طبق آیه شریفه ۸۵ آل عمران «... و هو فی الآخرة من الخاسرين» چنین شخصی در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

سخت

۱۸) وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

سخت

۱۹) بعد از پیامبر(ص)، موضوع ادامه مسیر رهبری و جانشینی ایشان مهم‌ترین مسأله جهان اسلام است و تمام مسائل جامعه اسلامی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. از سوی دیگر بنا به علم و وعده الهی حجة‌الوداع آخرین مراسم حج با حضور پیامبر است پس باید در این اجتماع بزرگ که مسلمانان زیادی از سراسر جهان اسلام حضور دارند موضوع جانشینی پیامبر(ص) اعلام گردد که همگان بشنوند و حجت بر آنها تمام گردد.

سخت

۲۰) هرگونه پلیدی و ناپاکی

سخت

۲۱) همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت، پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.

سخت

۲۲) زیرا پیامبر(ص) از عدم پذیرش هدایت و موضوع جانشینی امام علی(ع) توسط مردم نگران بوده و همچنین نگران ابراز کینه و دشمنی و اختلاف بین مسلمانان بودند.

سخت

۲۳) ای رسول، آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان، و اگر چنین نکنی، رسالتش را ابلاغ نکرده‌ای و خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند، خداوند کافران را هدایت نمی‌کند.

سخت

۲۴) فرمان اعلام جانشینی و وصایت امام علی علیه السلام

سخت

۲۵) من در میان شما دو چیز گران‌بها می‌گذارم، کتاب خدا و عترتم اهل بیتم را.

اگر به این دو تمسک جوید هرگز گمراه نمی‌شوید و این دو هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند تا این که کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.

سخت

۲۶) در حدیث ثقلین و در گرو تمسک به کتاب خدا و اهل بیت پیامبر(ص) می‌باشد.

سخت

۲۷) آیه ولایت.

أَمَّا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

سخت

۲۸) رسول و اهل بیت که ایمان آورده‌اند و نماز می‌خوانند و زکوة می‌دهند و راکع هستند

سخت

۲۹) ارجاع حکمیت به طاغوت

سخت

۳۰) شرک

سخت